

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

19 mei 1998

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Johan Sauwens –

houdende de regionale landschappen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
uitgebracht door de heer Bruno Tobback**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Dirk Van Mechelen.

Vaste leden : de heren Georges Beerden, Peter Desmet, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Jef Van Looy ;
mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Arnold Van Aperen, Dirk Van Mechelen ;
de heren Freddy De Vilder, Jacky Maes, Bruno Tobback ;
de heren Frank Creyelman, Frans Wymeersch ;
mevrouw Gerda Raskin ;
de heer Johan Malcorps.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heren Erik Matthijs, John Taylor ;
mevrouw Yolande Avontroodt, de heren Marino Keulen, Patrick Lachaert ;
de heren Carlos Lisabeth, Steve Stevaert, Jacques Timmermans ;
de heren Wilfried Aers, Pieter Huybrechts ;
de heer Johan Sauwens ;
mevrouw Vera Dua.

Zie :

713 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de indiener	4
II. Algemene bespreking	5
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	10
Bijlage : Ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen	13

DAMES EN HEREN,

Het voorstel van decreet houdende de regionale landschappen kwam in de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud voor het eerst aan bod naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Stuk 690 (1996-1997) – Nrs. 1-9). Meer bepaald werd het voorstel van decreet betrokken in de discussie over artikel 54 van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De commissie besliste toen om de behandeling van het voorstel van decreet voort te zetten op het ogenblik dat de minister van Leefmilieu, in uitvoering van het genoemde artikel 54, een ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen zou voorleggen aan de commissie¹. Dat gebeurde tijdens de commissievergadering van 23 april 1998. Tijdens dezelfde vergadering werd het voorstel van decreet uiteindelijk ook verworpen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER JOHAN SAUWENS

Het begrip regionaal landschap is van recente oorsprong. Het vervangt de vroegere begrippen natuurpark en landschapspark. Daarmee werd in de eerste plaats een gebiedsgericht natuurbehoud op historische grondslag beoogd. Het begrip regionaal landschap slaat daarentegen op het landschap in zijn geheel, waardoor zowel een ecologische, cultuurhistorische als esthetische dimensie aan bod komt.

De spreker beklemtoont dat het voorstel van decreet van een langetermijnvisie op het landschap vertrekt. Daarbij wordt niet gestreefd naar een stagnatie, maar naar een afwegen van nieuwe ontwikkelingen in functie van de kenmerkende, ruimtelijke eigenschappen die een gebied zijn eigen gezicht geven. De samenleving verandert en een landschap dus evenzeer, maar het is van belang ervoor te zorgen dat de veranderingen gebeuren met respect voor het verleden. Dit vereist een voortdurende waakzaamheid bij de vormgeving van nieuwe ruimte-eisen in een bestaand landschap. Om de historische betekenis en de identiteit van een landschap tot zijn recht te laten komen, hoeft evenwel niet per se het nieuwe in het bestaande te worden geïntegreerd. Ook door het

nastreven van een bewust contrast bij de vormgeving van het nieuwe kan een landschap worden verrijkt. Van belang is dat de wordingsgeschiedenis van een landschap herkenbaar blijft.

Het Vlaamse Gewest kent volgens de indiener van het voorstel van decreet nog een grote verscheidenheid aan landschapstypes. Alhoewel er gradaties zijn in het natuurlijke en culturele aspect van deze landschappen, kan niet worden ontkend dat zelfs zeer natuurlijk ogende en in natuurwetenschappelijk opzicht hooggewaardeerde landschappen, zoals vallei- en heidegebieden, in hun ontstaan en actuele verschijningsvorm sterk door de mens zijn bepaald. Daarnaast kan worden vastgesteld dat de historisch gegroeide trekken van de nog te onderscheiden landschapstypes in een snel tempo vervagen en op vele plaatsen zelfs reeds verdwenen zijn.

In Vlaanderen is het cultuurtoerisme in hoofdzaak aan de steden gebonden. Het plattelandstoerisme is echter ook in volle ontplooiing en men ziet gaandeweg het belang van een gevarieerd landschap in. Niet alleen omwille van het toeristische belang, maar in de eerste plaats omwille van de intrinsieke cultuur- en natuurhistorische waarden is het geboden de verscheidenheid aan representatieve landschapskenmerken van de verschillende geografische streken in stand te houden en waar mogelijk te herstellen en te beheren. Dit kan bij voorkeur gebeuren binnen de regionale landschappen als welomlijnde gebieden.

De bestaande vergunningenstelsels voor de verschillende deelaspecten van het regionaal landschap bieden volgens de heer Johan Sauwens voldoende mogelijkheden voor de verwezenlijking van de doelstellingen. Er ontbreekt echter een initiatief waarbij de verschillende wetgevingen op elkaar worden afgestemd. Tegelijkertijd moet een decretale basis voor het beheer van de regionale landschappen worden gecreëerd waarin de verschillende aspecten van het regionaal landschap aan bod komen en een uniform beleid terzake mogelijk wordt. Bijgevolg worden in het voorstel van decreet geen nieuwe vergunningenstelsels geïntroduceerd : de bestaande stelsels worden op een voor de burger doorzichtige wijze op elkaar afgestemd.

Het voorstel van decreet op de regionale landschappen is dan ook een kaderdecreet dat tot doel heeft het onderling overleg en meer bepaald de totstandkoming van een consensus te bevorderen door de verschillende wetten of decreten op elkaar af te stemmen. Enkel dan is de instelling van een

¹ Voor de duidelijkheid van het verslag werd het ontwerpbesluit opgenomen als bijlage.

beheersorgaan dat de instandhouding, het herstel en het beheer van specifieke landschappen beoogt zinvol. De praktische ervaring inzake landschapszorg leert volgens de indiener van het voorstel van decreet dat enkel uitgaan van een consensusmodel op het niveau van afzonderlijke streekprojecten en tussen de instanties die bij het direct beheer betrokken zijn niet effectief is, zeker niet op lange termijn. Bovendien wordt daardoor het algemeen belang op het niveau van het hele Vlaamse Gewest miskend.

Op basis van het voorstel van decreet, dat als een aanvulling op het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu is opgevat, kan de Vlaamse regering via een besluit met een reglementair karakter duidelijk begrensde gebieden van tenminste 5.000 hectare, die een aansluitend geheel vormen en specifieke streekbepalende kenmerken vertonen, aanwijzen als regionale landschappen.

De aanwijzing van een regionaal landschap zal uitgaan van een globale visie op het landschap in het Vlaamse Gewest. Dit landschap is een dynamisch geheel. Er wordt niet alleen aandacht besteed aan het behoud en herstel van streekbepalende kenmerken. Even belangrijk zijn de beheersaspecten waarin, rekening houdend met nieuwe eisen inzake ruimtegebruik, landschapsbouw en natuurontwikkeling aan bod komen. Deze globale visie moet in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden geïntegreerd.

In 1992 werden door de Vlaamse regering vijf proefprojecten gestart om gedurende twee jaar de mogelijkheden na te gaan van de instelling van regionale landschappen. Deze proefprojecten kunnen door het voorstel van decreet juridisch onderbouwd worden, een grotere draagkracht verwerven en ruimere doelstellingen nastreven.

De heer Johan Sauwens is van oordeel dat de benadering waarvoor de Vlaamse regering nu heeft gekozen, met name het inschrijven van de term regionaal landschap in artikel 54 van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, een te beperkte invalshoek vormt. Enkel de ecologische dimensie en niet de cultuurhistorische en esthetische dimensie van de regionale landschappen komen aan bod. Het artikel hoort volgens het lid niet thuis in dit ontwerp van decreet en zou beter geschrapt worden. De spreker is van oordeel dat de regionale landschappen via een afzonderlijk decreet moeten worden geregeld.

II. ALGEMENE BESPREKING

Debat over de nood aan een apart decreet voor de regionale landschappen

De heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, pleit voor het behoud van artikel 54 van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. De brede omschrijving van een regionaal landschap, en de diverse aspecten die de heer Sauwens daarbij heeft aangehaald, kunnen perfect worden opgevangen door de definitie van regionaal landschap in het voorliggende artikel. Dit geldt ook voor de bevordering van het streekeigen karakter. In het artikel wordt bepaald dat het om een duurzaam samenwerkingsverband moet gaan en hoe het tot stand moet komen. Tevens wordt de klemtoon op het overleg met de doelgroepen gelegd en worden de doelstellingen aangeduid die de regionale landschappen kunnen nastreven.

Zoals door de heer Sauwens werd vermeld, bestaan er nu reeds regionale landschappen. Die hebben zichzelf ontplooid zonder regelgeving. De minister wil vermijden dat door diverse decretale bepalingen en een nieuw vergunningstelsel, een paternalistisch en verstikkend beleid zou worden gevoerd. Daartegenover stelt hij de benadering van het laten gedijen en ontwikkelen van de regionale landschappen via het creëren van een kader en het geven van impulsen om de betrokken doelgroepen te stimuleren. Artikel 54 heeft dan ook het bevorderen van het draagvlak van de regionale landschappen tot doel en niet het schetsen van een nieuw reglementair kader. Het uitvoeringsbesluit dat zal voortvloeien uit artikel 54, paragraaf 2, zal relatief eenvoudig zijn en zeer snel na het stemmen van het decreet natuurbehoud kunnen worden uitgevaardigd. Het zal betrekking hebben op de erkenning, organisatie, werking, subsidiëring en opheffing van regionale landschappen. De minister is dus tegen een apart decreet voor de regionale landschappen en pleit voor een geïntegreerde benadering via het decreet op het natuurbehoud.

De heer Johan Sauwens repliceert dat louter vanuit een decreet op het natuurbehoud onmogelijk alle aspecten van het regionaal landschap legistisch op een degelijke wijze kunnen worden onderbouwd. Een belangrijke aanvulling in de vorm van een decreet op de regionale landschappen dringt zich op. Het lid betwist verder dat zijn voorstel van decreet aanleiding zou geven tot een paternalistische benadering en een nieuw vergunningstelsel. In het voorstel worden daarentegen de bestaande stelsels op een doorzichtige wijze op elkaar afge-

stemd. Verder wijst het lid erop dat het bestaande landschappendecreet de bescherming van landschappen op microschaal betreft, in de regel beperkt tot enkele tientallen hectaren. De regionale landschappen moeten op mesoschaal, tot 5.000 hectare en gespreid over verschillende gemeenten, worden gesitueerd. In die visie is het voorstel van decreet het logisch vervolg op het decreet houdende de bescherming van landschappen.

Het lid vraagt aan de minister welke administratie het beleid inzake de regionale landschappen zal opvolgen. Hij verwijst als voorbeeld naar de mijn-terreinen, die de grootste industrieel-archeologische site van Europa vormen en die in overleg met de betrokken gemeenten moeten worden beheerd. Het is duidelijk dat dergelijke regionale landschappen niet alleen ondersteuning van biologen nodig hebben, maar ook van archeologen, historici en andere experts. Het lid verwijst daarbij naar het beleid in Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk waar ook de landbouw en de industriële en ambachtelijke activiteiten op een positieve manier bij het beleid inzake regionale landschappen worden betrokken en waar het landschapstoerisme actief wordt gestimuleerd. Het lid betreurt dat de Vlaamse regering momenteel deze piste niet wenst te volgen.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, verwijst naar een schrijven waarin het Vlaams Overleg voor de Regionale Landschappen (VORL) pleit voor het opnemen van de regionale landschappen in het decreet op het natuurbehoud. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit wordt reeds door de VORL en de Afdeling Natuur van Aminal voorbereid.

De heer Johan Sauwens benadrukt dat hij de werking van de huidige regionale landschappen niet wil dwarsbomen. Hij wenst echter niet in te gaan op het verzoek van de VORL om artikel 54 zonder meer goed te keuren om de continuïteit van de werking niet in gevaar te brengen. Voor dit laatste draagt het Vlaams Parlement geen verantwoordelijkheid.

De heer Dirk Van Mechelen sluit zich daarbij aan en benadrukt dat de commissie in haar werkzaamheden vooral oog moet hebben voor goed legistiek werk. Het huidige artikel 54 is zeer beperkt en kan enkel als een kapstok voor een ruimer kader worden gezien. Hij laat opmerken dat de mogelijkheid bestaat om het besluit van de Vlaamse regering ter uitvoering van artikel 54 ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement te laten voorleggen.

De minister stelt als tussenoplossing voor het ontwerp van besluit in de commissie te bespreken vooraleer het aan de Vlaamse regering wordt voorgesteld. Het kan dan eventueel worden gewijzigd op basis van gegronde opmerkingen vanwege de commissie. Wat de continuïteit van de werking van de regionale landschappen betreft, signaleert de minister dat de Inspectie van Financiën bezwaren heeft tegen enkele voorgenomen beslissingen om, binnen het huidige kader, de actuele problemen van de regionale landschappen op te lossen. Van daar ook het belang van de decretale bepaling in artikel 54.

De heer Johan Malcorps gaat akkoord met de grote lijnen van het voorstel van decreet van de heer Johan Sauwens en is het met de indiener eens dat de regionale landschappen meer dimensies hebben dan enkel de ecologische. In het voorliggende ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu doet men de regionale landschappen onrecht aan door ze zo beknopt te regelen. Het lid vraagt dan ook aan de minister wat zijn visie op termijn is betreffende de regionale landschappen en of men bij de bijzondere bepalingen van dit decreet geen overgangsbepaling voor de regionale landschappen kan invoegen.

De minister antwoordt dat, indien uit de bespreking van het ontwerpbesluit blijkt dat er nood is aan een ruimer kader voor de regionale landschappen, hij bereid is een besluit te treffen dat slechts tijdelijk van kracht is en intussen een decretaal initiatief voor te bereiden. Een overgangsbepaling in het voorliggende ontwerp van decreet acht de minister niet nuttig. Indien nodig kan artikel 54 later worden opgeheven.

Na deze discussie beslist de commissie om de bespreking van het voorstel van decreet van de heer Johan Sauwens op een later tijdstip voort te zetten in samenhang met het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering ter uitvoering van artikel 54 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Vergadering van 23 april 1998

Toelichting over het ontwerpbesluit tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen

De heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, licht het ontwerpbesluit tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale land-

schappen toe. Hij onderstreept dat hij rekening zal houden met de opmerkingen van de commissieleden bij de definitieve redactie van het ontwerpbesluit. Hij benadrukt tevens dat de regionale landschapsverenigingen hoge verwachtingen koesteren over het uitvoeringsbesluit om hun werking naar de toekomst veilig te stellen. Dit is gebleken uit informeel en formeel overleg. Ook met een aantal provincies werd overleg gepleegd terwijl dat met andere (Oost- en West-Vlaanderen) nog aan de gang is. Het ziet er volgens de minister naar uit dat er overeenstemming zal worden bereikt. Het besluit komt immers in belangrijke mate tegemoet aan de verwachtingen binnen de doelgroepen.

De minister beklemtoont dat het besluit pas na deze bespreking zal worden overgemaakt aan de Vlaamse regering. Het zal dan zo vlug mogelijk op de agenda van de Vlaamse regering worden geplaatst. Vervolgens zal de minister bij hoogdringendheid advies inwinnen bij de Raad van State. Nog voor of onmiddellijk na het reces hoopt de minister het ontwerp van besluit te kunnen laten goedkeuren.

De minister wijst erop dat het ontwerp van besluit is uitgewerkt op basis van de bestaande proefprojecten. Hij overloopt het ontwerpbesluit in vogelvlucht. Er zijn zes hoofdstukken : in een eerste hoofdstuk komen enkele algemene bepalingen aan bod ; hoofdstuk II gaat over de opdracht en de organisatie van de regionale landschappen ; het volgende hoofdstuk regelt de voorlopige en definitieve erkenning van een regionaal landschap ; hoofdstuk vier betreft subsidies van voorlopig en definitief erkende regionale landschappen ; de volgende hoofdstukken omvatten respectievelijk bijzondere bepalingen en slotbepalingen.

Een regionaal landschap is volgens het ontwerpbesluit een gebied met een minimum gesloten oppervlakte van 30.000 hectare. Zowel een provinciebestuur als gemeentebesturen kunnen het initiatief nemen tot oprichting van een regionaal landschap. Initiatieven in het kader van een regionaal landschap zijn gericht op de bevordering en promotie van het streekeigen karakter, de natuurrecreatie, de natuureducatie, het recreatief medegebruik, het natuurbehoud en de kleine landschapselementen. Deze elementen komen ook aan bod in het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Jaarlijks moet een werkprogramma met begroting en activiteitenverslag worden ingediend. Per regionaal landschap wordt bovendien een jaarlijks evaluatieverslag opgesteld door de afdeling

Natuur. Dit verslag wordt ook aan de Mina-raad en de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud overgemaakt.

In artikel 4 van het ontwerpbesluit worden erkenningscriteria vastgelegd : zo is rechtspersoonlijkheid noodzakelijk om erkend te worden. Deze rechtspersoon moet beschikken over een algemene vergadering en een raad van bestuur. De provincies en gemeenten en bepaalde verenigingen kunnen er deel van uit maken. Met de provincies West- en Oost-Vlaanderen is er in dit verband een discussie aan de gang die positief verloopt. Er werd voorgesteld dat deze provincies terzake zelf als rechtspersoon zouden mogen optreden, waar in andere provincies de regionale landschappen op zich rechtspersoon zijn.

De ambtenaren van het Vlaamse Gewest, de provincies en de gemeenten kunnen de algemene vergadering bijwonen. Naar analogie van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 1992 tot vaststelling van de bijzondere reden inzake erkenning en subsidiëring van milieu- en natuurverenigingen, worden minimumactiviteiten opgelegd aan de regionale landschappen. Ook de erkenningsvoorwaarden en procedures worden vastgelegd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een voorlopige en een definitieve erkenning. Zo kan een structurele werking worden gegarandeerd.

De subsidie voor een regionaal landschap bedraagt volgens artikel 8 van het ontwerpbesluit 60 percent van de reëel bewezen kosten. Ze omvat een jaarlijkse toelage voor personeel en werkingskosten. De werkingsmiddelen mogen maximaal 20 percent van de totale personeelskosten bedragen. Ook voor de oppervlakte van het regionaal landschap en voor het personeel worden er criteria bepaald. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de mogelijkheden van subsidiëring voor respectievelijk een voorlopig en een definitief erkend regionaal landschap.

In hoofdstuk V wordt een overgangsregeling uitgewerkt. In het laatste hoofdstuk van het ontwerpbesluit ten slotte, wordt bepaald dat de minister de erkenning kan intrekken als het regionaal landschap de voorwaarden die in het besluit worden opgesomd niet naleeft. Een overzicht van de budgettaire weerslag van de regionale landschappen gedurende de voorbije jaren wordt weergegeven in tabel 1 die als bijlage bij het ontwerpbesluit is gevoegd.

Bespreking van het ontwerpbesluit

De heer Johan Sauwens wijst erop dat artikel 54 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het ontwerpbesluit aan het begrip regionale landschappen een te enge betekenis toekennen. De invalshoek wordt beperkt tot het natuurgegeven. De term regionaal landschap dateert pas van de jaren tachtig. Daarvoor sprak men over een natuurpark. Deze term gaf echter een te weinig dynamisch beeld : een park is iets dat moet worden bewaard en waaraan niets mag veranderd worden. Bij een regionaal landschap daarentegen wordt ook rekening gehouden met andere waarden in een landschap. De spreker vindt het jammer dat een dergelijke geïntegreerde benadering hier ontbreekt. Een landschap is meer dan een natuurgegeven : het is door de mens mee gevormd.

Het lid wijst op het belang van industrieel-archeologische sites, zoals de mijnen in Limburg en de restanten van de steenbakkerijen in de Rupels-treek. In streken als de Vlaamse Ardennen en Zuid-Limburg zijn het niet zozeer de natuurwaarden die de waarde van het landschap bepalen, maar wel de geschiedenis van landbouw en fruitteelt, de oude veldkruisen, de kleine kapelletjes, de vierkantshoeves, kastelen, enzovoort. Precies de koppeling van natuurlijke biotopen, landschapsontwikkeling in esthetisch-toeristische betekenis en de aanwezigheid van cultuurhistorische elementen maakt dit soort landschappen waardevol. Daartoe is volgens de spreker een gemeentegrensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk. Het provinciale niveau is echter te omvangrijk.

Volgens de heer Sauwens worden de parlementsleden onder druk worden gezet om het eens te zijn met het ontwerpbesluit. Hij onderstreept dat hij er niets op tegen heeft dat het besluit de financiële problemen van bepaalde proefprojecten regionale landschappen poogt te verhelpen. De spreker beklemtoont echter dat het wenselijk is dat een aantal gemeenten, economische kringen, beleidsverantwoordelijken en vergunningverlenende overheden samenwerken. De verschillende facetten binnen een regionaal landschap moeten beter op elkaar worden afgestemd. Om bijvoorbeeld in de Vlaamse Ardennen meer continuïteit tot stand te brengen en het niveau van de provincie te overschrijden is meer samenwerking nodig tussen de beleidsverantwoordelijken.

De heer Sauwens vindt de 30.000 hectare uit het ontwerpbesluit als minimumoppervlakte voor een regionaal landschap te veel. In zijn voorstel van decreet stelt hij 5.000 hectare voor. De spreker

geeft een voorbeeld ter argumentatie : in Voeren, een gebied van pakweg 5.000 tot 6.000 hectare, kan men niet rekenen op medewerking van de gemeenteraad. Een kleiner samenwerkingsverband kan voor dit soort gebieden tot goede resultaten leiden.

Volgens de spreker wordt in het ontwerpbesluit te weinig de klemtoon gelegd op de cultuurhistorische waarde. Hij stelt voor om bijvoorbeeld in artikel 2 van het ontwerpbesluit de cultuurhistorische invalshoek en de bestaande monumentenwaarden mee in te brengen. De inspecteurs voor Monumenten en Landschappen zouden hier kunnen worden ingeschakeld. Sommige landschapselementen, zoals bepaalde bomen, zijn trouwens al beschermd als monument. De heer Sauwens onderstreept ten slotte dat er in het ontwerpbesluit te weinig middelen worden uitgetrokken voor personeel.

De heer Jacky Maes verheugt zich erover dat er eindelijk duidelijkheid wordt gecreëerd voor de bestaande projecten regionale landschappen. Dit is een blijk van waardering voor het werk dat ze tot nu toe hebben geleverd. Zoals de heer Sauwens vindt ook de heer Maes dat er weinig middelen voor personeel worden uitgetrokken in verhouding tot de minimale oppervlakte. Hij vraagt bovendien aan de minister wat er zal gebeuren met het personeel dat nu reeds in dienst is. Ten slotte vraagt de spreker of er een opvolgingsinstrument bestaat om de ontwikkeling binnen de regionale landschappen op de voet te volgen.

De heer Bruno Tobback kan begrip opbrengen voor het standpunt van de heer Sauwens dat ook cultuurhistorische aspecten een plaats moeten kunnen krijgen binnen de regionale landschappen. Dit zal echter budgettaire gevolgen hebben. Op de regionale landschappen wordt dan een last gelegd die tot nu toe wordt gedragen door Monumentenzorg. Het gevaar bestaat dat deze overheveling ten koste zal gaan van het natuurbeleid.

De minister begrijpt de zorg van de heer Tobback. Sectorale wetgevingen moeten daarom geïntegreerd op elkaar worden afgestemd. Het is niet nodig om telkens een apart decreet te maken. Ad hoc-samenwerkingsverbanden zijn aangewezen. Deze werkwijze wordt trouwens ook nu reeds gevolgd.

De heer Leonard Quintelier merkt op dat het voorliggende ontwerpbesluit een belangrijke stap is bij de invulling van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Bovendien geeft het ontwerpbesluit een toekomst aan wie al jarenlang veldwerk verricht in het kader van de

regionale landschappen. Toch zien sommigen problemen voor hun toekomstige werking : met name het West-Vlaams Heuvelland en de Vlaamse Ardennen. De provinciale overheid speelt er een belangrijke rol. De heer Quintelier vreest dat door dit ontwerpbesluit problemen kunnen ontstaan voor de bestaande samenwerkingsverbanden. De spreker vraagt maatregelen zodat de huidige werking kan worden bestendigd.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht is het eens met de heer Sauwens dat ook bij de omschrijving van de opdracht en organisatie van regionale landschappen in artikel 2 van het ontwerpbesluit, moet worden verwezen naar de cultuurhistorische waarde van de landschappen. Ze vraagt zich bovendien af waarom bij de omschrijving van regionale landschappen gekozen werd voor aaneengesloten oppervlaktes van niet minder dan 30.000 hectare.

De spreker wijst daarnaast op het grote verschil in de benadering van het personeel bij voorlopige of definitieve erkenning. Bij definitieve erkenning wordt voor de subsidiëring van het personeel een onderscheid gemaakt tussen een oppervlakte van meer of minder dan 45.000 hectare. Bij voorlopige erkenning bestaat dit onderscheid niet. De spreker vraagt zich af wat daarvoor de reden is.

De minister antwoordt dat regionale landschappen zo gestimuleerd worden om moeite te doen om zo snel mogelijk definitief erkend te worden. Mevrouw De Maght-Aelbrecht repliceert dat dit nog niet verklaart waarom er bij definitieve erkenning een onderscheid wordt gemaakt naargelang de oppervlakte en bij voorlopige erkenning niet.

In het ontwerpbesluit wordt in hoofdstuk III verwezen naar erkende verenigingen. Mevrouw De Maght-Aelbrecht vraagt zich af wat daarmee precies bedoeld wordt : door wie moeten ze erkend zijn ? Door Vlaanderen, of enkel op gemeentelijk of provinciaal niveau ?

Een regionaal landschap moet rechtspersoonlijkheid bezitten. Het lid vraagt zich af of een VZW-vorm noodzakelijk is. De minister wijst erop dat ook een intercommunale in dit kader als rechtspersoon kan optreden. Mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Quintelier wijzen erop dat deze specificatie met name belangrijk is voor Oost-Vlaanderen. Als met rechtspersoonlijkheid de VZW-vorm wordt bedoeld, moet de Vlaamse regering volgens mevrouw De Maght-Aelbrecht consequent zijn : ze moet haar negatieve houding tegenover VZW's in gemeenten wijzigen. Deze houding blijkt uit de vele brieven over wantoestanden bij de VZW's die

door de Vlaamse overheid aan de gemeenten worden gericht.

De heer Johan Malcorps wijst op het grote verschil tussen de benadering in het ontwerpbesluit en in het voorstel van decreet. Een en ander moet gesitueerd worden in het licht van de evolutie binnen de sector van de regionale landschappen. Oorspronkelijk werd uitgegaan van een ruime invulling van het begrip regionaal landschap, zowel inhoudelijk als op het vlak van de bevoegdheden. Het voorstel van decreet van de heer Sauwens sluit daarbij aan. Zo bepaalt artikel 9 van het voorstel van decreet dat de regionale landschapsraad bindende adviezen kan geven voor vergunningen. Het ontwerpbesluit daarentegen weerspiegelt volgens de spreker de huidige dynamiek van samenwerkingsverbanden binnen de regionale landschappen. Juist daarom kan de spreker zich bij het ontwerpbesluit aansluiten. Het lid betwijfelt of er nood is aan een nieuw niveau naast de bestaande niveaus. Wel erkent hij dat bepaalde problemen die werden aangehaald door de heer Sauwens inderdaad niet opgelost worden door het ontwerpbesluit. De heer Malcorps verkiest de bestaande samenwerkingsverbanden tussen natuurverenigingen, landbouworganisaties, culturele organisaties, toeristische sector enzovoort. Dit is een dynamischere oplossing dan de oprichting van een overheidsdienst, zoals wordt voorgesteld in artikel 9 van het voorstel van decreet. De spreker onderstreept dat het best kan worden gekozen voor een VZW.

De heer Malcorps is het wel eens met de heer Sauwens over de inhoudelijk invulling van diens voorstel van decreet. Een volwaardige decretale onderbouw voor een cultuurhistorische invalshoek van het landschap ontbreekt nu immers. Daar moet iets aan gedaan worden. De spreker suggereert dat minister Martens of minister-president Van den Brande, die bevoegd is voor toerisme, hierover kunnen worden geraadpleegd. Binnen de regering kan naar een stevige onderbouw worden gezocht. Daarbij moet rekening worden gehouden met de verdeling van de middelen over de verschillende departementen. Ten slotte wijst ook de heer Malcorps erop dat de personeelsmiddelen te beperkt zijn.

De minister zegt dat hij voorstander is van grote oppervlaktes om versnippering tegen te gaan. Via de subsidiëring wordt dit dan ook aangemoedigd. De minister noemt het voorliggende voorstel van decreet zinvol, maar geeft aan dat het decreet niet noodzakelijk in strijd is met het ontwerpbesluit. Een verweving van verschillende decreten leidt tot onduidelijkheid. Niets belet samenwerking met

Monumenten en Landschappen, mits het betrokken departement zijn financiële verantwoordelijkheid wil nemen. Ook zonder decretale basis is geïntegreerd overleg mogelijk. In het ontwerpbesluit wordt expliciet bepaald dat de inspecteur Landschappen van de afdeling Monumenten en Landschappen de algemene vergaderingen kan bijwonen.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht suggereert dat het beter zou zijn om de vertegenwoordigers die genoemd worden in paragrafen 4 en 5 van artikel 4 van het ontwerpbesluit om te wisselen : de raad van bestuur staat immers dicht bij de werking dan een algemene vergadering, die slechts eenmaal per jaar samenkomt. De minister zegt daar werk van te zullen maken.

De heer Dirk Van Mechelen is van oordeel dat het beter zou zijn om in paragraaf 4 van artikel 4 van het ontwerpbesluit niet te verwijzen naar de natuur- en boswachters, maar naar de hoofdverantwoordelijken : de houtvesters en het hoofd van de provinciale parken. De minister erkent dat dit een goede suggestie is. Dezelfde spreker vraagt zich bovendien af of vertegenwoordigers van verenigingen zoals genoemd in artikel 4, § 2, 3°, verplicht moeten aanwezig zijn in de raad van bestuur. De minister antwoordt dat dat inderdaad het geval is.

De minister zal nagaan wat binnen de Vlaamse regering nog haalbaar is voor wat betreft de middelen voor personeel. Hij onderstreept dat er in het Natuurdecreet engagementen zijn aangegaan voor bijkomende financiële ondersteuning. Binnen het MINA-fonds zouden er middelen kunnen worden vrijgemaakt.

Mevrouw De Maght suggereert dat de heer Kelchtermans hier zou kunnen optreden vanuit zijn functie van minister van Tewerkstelling. De minister repliceert dat het vanuit de VZW's mogelijk is om in te pikken op formules zoals de Smet-banen. Het personeel dat in het ontwerpbesluit wordt genoemd is slechts de vaste kern. De minister onderstreept dat het bestaande personeel in de mate van het mogelijke moet worden overgenomen in de definitieve structuur.

De minister wijst erop dat reeds werd overlegd met de provincies Oost- en West-Vlaanderen. De provincies verklaarden de voorliggende tekst te zullen aanvaarden als aan artikel 4, § 1, zou worden toegevoegd : "Deze vereniging kan ter uitvoering van

haar doelstellingen een overeenkomst afsluiten met een of meer publiekrechtelijke personen, dit vanuit het regionale landschap met het oog op het administratief en financieel beheer van het regionaal landschap." Op die manier kunnen dus overeenkomsten worden aangegaan met gemeenten of provincies.

De minister onderstreept nogmaals dat het onderscheid tussen een voorlopige en een definitieve erkenning gewild is : het onderscheid moet de aantrekkingskracht van de definitieve erkenning vergroten. Mevrouw De Maght-Aelbrecht vraagt zich echter af waarom er in artikel 9 van het ontwerpbesluit een onderscheid wordt gemaakt in oppervlakte voor de definitief erkende landschappen, terwijl zo'n onderscheid niet geldt voor de voorlopig erkende landschappen. De minister antwoordt dat het de bedoeling is om grote oppervlaktes aan te moedigen, maar dat de noodzaak van een grote oppervlakte in de beginfase een onoverkomelijke handicap kan zijn. De heer Dirk Van Mechelen vraagt of dit ook de reden is waarom blijkens artikel 10 van het ontwerpbesluit voorlopig erkende bestaande regionale landschappen, opgenomen in de bijlage, geen rechtspersoonlijkheid hoeven te hebben. De minister bevestigt dat men hiermee de drempel wil verlagen en recht wil doen aan de bestaande initiatieven.

De heer Leonard Quintelier vraagt of het niet beter is de duur van een voorlopige erkenning voor bestaande regionale landschappen op te trekken van twee tot drie jaar, zodat de aanpassingsruimte groter wordt. De minister zegt dat hij daar geen bezwaar tegen heeft.

Minister Theo Kelchtermans beklemtoont ten slotte dat zowel het forum Natuur-Landbouw als de Hoge Bosraad het ontwerpbesluit positief hebben onthaald. Hij zegt het ontwerpbesluit zo vlug mogelijk te zullen aanpassen, rekening houdend met de opmerkingen in de commissie. Het ontwerpbesluit zal vervolgens aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1 van het voorstel van decreet houdende de regionale landschappen wordt aangenomen met 10 stemmen.

De artikelen 2 tot 16 van hetzelfde decreet worden verworpen met 1 stem tegen 6 bij 3 onthoudingen.

De verslaggever,

Bruno TOBBACK

De voorzitter,

Dirk VAN MECHELEN

BIJLAGE

VLAAMSE REGERING

Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige **en definitieve erkenning van regionale landschappen**.

De Vlaamse regering,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, inzonderheid artikel 54:

Gelet op het advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, gegeven op ...

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën gegeven op ...

Gelet op het begrotingsakkoord gegeven op ...

Gelet op de beraadslaging van de Vlaamse regering op betreffende de aanvraag om advies bij de Raad van State binnen één maand;

Gelet op het advies van de Raad van State; gegeven op met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1° van de gecoördineerde wetten van de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Na beraadslaging,

BESLUIT**HOOFDSTUK I - Algemene bepaling**

Artikel 1. §1. Dit besluit regelt de voorlopige **en definitieve erkenning**, de organisatie, de werking, de betoelaging en de **intrekking of schorsing van erkenning** van regionale landschappen.

§2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° bestuur: de administratieve entiteit van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd **voor** het natuurbehoud;

2° minister: het lid van de Vlaamse regering dat bevoegd is voor natuurbehoud;

3° Regionaal Landschap: het samenwerkingsverband bedoeld in artikel 54, § 1 van het decreet van 21 oktober 1997 op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

4° werkingsgebied van het Regionaal Landschap: gebied waarbinnen een Regionaal Landschap actief is en dat zich duidelijk geografisch onderscheidt van de omgevende streken, met een minimum aaneengesloten oppervlakte van **30.000** ha, een typisch landschap, met een grote gaafheid en samenhang en/of cultuurhistorische waarde, een hoge actuele natuurwaarde en met grote mogelijkheden voor natuurontwikkeling en natuurgerichte recreatie en natuurgericht toerisme.

Voor dit gebied zullen de deelnemers van het samenwerkingsverband zich op actieve wijze inzetten binnen de doelstellingen van het decreet op natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

5° doelgroepen: de doelgroepen zijn de maatschappelijke en bestuurlijke actoren die rechtstreeks gebruik maken van of bevoegdheden uitoefenen op het natuurlijk milieu en er een invloed op kunnen uitoefenen;

6° initiatiefnemer: het provinciebestuur op wiens grondgebied het werkingsgebied van het Regionaal Landschap **of het grootste gedeelte ervan** gelegen is **en/of** de gemeentebesturen van minstens drie aaneengesloten gemeenten **die geheel of gedeeltelijk tot het werkingsgebied van het Regionaal Landschap behoren** en die aan de minister een verzoek tot voorlopige erkenning van een Regionaal Landschap richten;

HOOFDSTUK II - Opdracht en organisatie van regionale landschappen

Artikel 2. In het werkingsgebied zijn de initiatieven van een Regionaal Landschap gericht op de bevordering en promotie van:

- 1° het streekeigen karakter;
- 2° de natuurrecreatie;
- 3° de natuureducatie;
- 4° het recreatief medegebruik;
- 5° het natuurbehoud, zoals gedefinieerd in het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 6° het beheer, het herstel, de aanleg en de ontwikkeling van de kleine landschapselementen.

Hiertoe zal het samenwerkingsverband eigen initiatieven nemen. **Daarnaast ondersteunt het Regionaal Landschap** initiatieven van deelnemers binnen het samenwerkingsverband of van derden of **werkt ermee samen**.

Artikel 3. §1. Het bestuur is belast met de algemene toetsing, opvolging en het toezicht op de werking en de activiteiten van de regionale landschappen.

§ 2. Het Regionaal Landschap dient jaarlijks een werkprogramma met begroting en een verslag van de activiteiten in. Hierin wordt aangegeven welke concrete bijdragen door het Regionaal Landschap **en door elk van de in het Regionaal Landschap samenwerkende doelgroepen geleverd zijn** aan elk van de onder artikel 2 opgesomde doelstellingen. Tevens **toont het Regionaal Landschap aan** hoe het draagvlak binnen het werkingsgebied **versterkt wordt voor** het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Het bestuur staat in voor de toetsing aan de erkenningscriteria **voor** de subsidiëring en de opvolging van die programmaonderdelen die door haar betoelaagd worden en **beoordeelt** de inpasbaarheid binnen het natuurbehoud,.

§3. Door **het bestuur** wordt jaarlijks een evaluatieverslag opgemaakt, waarin wordt aangegeven in welke mate het Regionaal Landschap haar functie vervult en beantwoordt aan de erkenningscriteria, opgenomen in dit besluit. Dit evaluatieverslag wordt voor 15 april van elk kalenderjaar aan de **MINA-raad en de Raad** ter advies voorgelegd en doorgezonden aan de minister. Op grond van dit evaluatieverslag kan de minister overgaan tot het geven van aanbevelingen of in voorkomend geval het intrekken of opschorten van de erkenning.

HOOFDSTUK III - de voorlopige en definitieve erkenning van een Regionaal Landschap

Artikel 4. §1 Om voorlopig en **definitief** erkend te worden moet een Regionaal Landschap aan elk van volgende bepalingen en criteria voldoen:

- 1° **de rechtspersoonlijkheid bezitten;**
- 2° een werkingsgebied hebben, zoals gedefinieerd in **artikel 1, §2, 4°;**
- 3° ten minste 2 jaar bestaan en aantoonbare activiteiten ontplooien, conform de doelstellingen zoals vermeld in artikel 2;
- 4° voorgedragen worden **door de Bestendige Deputatie van de provincie binnen dewelke het Regionaal Landschap haar werkingsgebied of het grootste gedeelte ervan heeft of door minstens 3 aanéengesloten gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het werkingsgebied van het Regionaal Landschap behoren.**

§ 2. Deze rechtspersoonlijkheid moet beschikken over een Algemene Vergadering, waarvan volgende doelgroepen deel uit maken:

- 1° provincie en/of gemeenten;
- 2° de **conform het besluit van 3 juni 1992 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en subsidiëring van milieu- en natuurverenigingen** erkende gewestelijke, regionale, of streekverenigingen en de erkende terreinbeherende verenigingen, **in**

zoverre ze actief zijn binnen het werkingsgebied van het Regionaal Landschap.

3° in zoverre **ze** de doelstellingen van het Regionaal Landschap onderschrijven en zich engageren hiertoe als vereniging of binnen het samenwerkingsverband een actieve bijdrage te leveren, kunnen volgende verenigingen deel uit maken van de Algemene Vergadering: **lidorganisaties van de gemeentelijke milieu-, cultuur-, of landbouwwaad, erkende verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie, erkende wildbeheerseenheden, of verenigingen die worden voorgedragen door de provinciale landbouwkamer en actief zijn binnen het werkingsgebied van het Regionaal Landschap.**

§ 3. Deze Algemene Vergadering kiest een Raad van Bestuur, **waarin de in §2 bedoelde doelgroepen vertegenwoordigd zijn. De Raad van Bestuur moet voor minstens 1/3 bestaan uit vertegenwoordigers van de provincie en/of gemeenten, minstens 1/3 bestaan uit vertegenwoordigers van verenigingen zoals genoemd in artikel 4 §2, 2° en bestaan uit vertegenwoordigers van verenigingen zoals genoemd in het artikel 4 §2, 3°.**

§ 4. Volgende personen kunnen, in zoverre zij actief zijn in het werkingsgebied, ambtshalve met een adviserende stem de vergaderingen van de Algemene Vergadering bijwonen:

- ___de provinciale GNOP coördinator;
- ___de natuurwachters;
- ___de boswachters;
- ___de inspecteur Landschappen van de afdeling Monumenten en Landschappen;
- ___de milieuambtenaren van elk van de deelnemende gemeenten.

§ 5. Volgende personen kunnen, in zoverre zij actief zijn in het werkingsgebied ambtshalve met een adviserende stem de vergadering van de Raad van Bestuur bijwonen:

- ___de natuurwachters;
- ___de boswachters;

§ 6. Om erkend te blijven dient een Regionaal Landschap minstens volgende activiteiten te organiseren:

- ___minstens 2 maal per jaar een landschapskrant verspreiden;
- ___minstens 2 vormingsactiviteiten organiseren of mee te organiseren;
- ___minstens 2 brede publieksactiviteiten met een brede maatschappelijke uitstraling organiseren of mee organiseren.

Al deze activiteiten dienen te kaderen binnen de doelstellingen van dit besluit.

§ 7. Het Regionaal Landschap moet een boekhouding voeren, derwijze dat de aanwending van de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap controleerbaar is.

Artikel 5. **Op het ogenblik van de aanvraag tot voorlopige erkenning** moet een Regionaal Landschap aan volgende bijkomende voorwaarden voldoen, gestaafd met de nodige bewijsstukken:

1° een gemotiveerde aanduiding van de grenzen van het beoogde werkingsgebied van het voorgestelde Regionaal Landschap.

2° een beslissing van de **Bestendige Deputatie van de provincie binnen dewelke het werkingsgebied van het Regionaal Landschap of het grootste gedeelte ervan of van gemeenteraden van minstens 3 aanéengesloten gemeenten, die geheel of gedeeltelijk tot het werkingsgebied behoren.** Deze beslissing omvat de goedkeuring van volgende onderdelen: de doelstellingen, de participatie in het samenwerkingsverband en de ondersteuning van het Regionaal Landschap.

3° Een werkingsprogramma met begroting, conform artikel 3 §2 van dit besluit voor de duur van de voorlopige erkenning.

Artikel 6 §1. Om een voorlopige erkenning respectievelijk een **definitieve** erkenning te verkrijgen zendt de initiatiefnemer respectievelijk het voorlopig erkend Regionaal Landschap met een per post aangetekend schrijven een verzoek tot voorlopige erkenning respectievelijk **tot definitieve** erkenning aan de minister.

De minister vraagt binnen de maand na ontvangst van het aangetekend schrijven aan de Gewestelijke MiNa-raad -hierna MiNa-raad genoemd-, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, de administratie bevoegd voor natuur en aan de gemeenten of provincie, in zoverre zij geen initiatiefnemer zijn een advies te formuleren binnen de twee maanden.

Het bestuur verzamelt de adviezen en stuurt binnen de 4 maanden na de datum van de ontvangst van het aangetekend schrijven deze adviezen samen met een eindadvies aan de minister.

Op basis van dit advies neemt de minister, een beslissing tot voorlopige erkenning of **definitieve** erkenning of tot **weigering** van de aanvraag en deelt die binnen 5 maanden na de datum van ontvangst van het aangetekend schrijven mee aan de initiatiefnemer of het voorlopig erkende regionale landschap. Een afwijzing van de aanvraag tot voorlopige erkenning respectievelijk **definitieve** erkenning wordt met redenen omkleed.

§2. Bij ontstentenis van beslissing betreffende de aanvraag tot voorlopige erkenning binnen de zes maanden na de datum van de ontvangst van het aangetekend schrijven **kan de aanvrager een rappelbrief toezenden . Indien**

na het verstrijken van de 45 ste dag na het verzenden van de rappelbrief geen beslissing is genomen wordt de aanvraag geacht te zijn goedgekeurd.

§3. Bij ontstentenis van beslissing betreffende de aanvraag tot **definitieve** erkenning binnen de 6 maanden na de datum van ontvangst van de aanvraag tot erkenning, wordt de voorlopige erkenning met 1 jaar verlengd.

Ten laatste 18 maanden na de ontvangst **van** het aangetekend schrijven van de aanvraag tot **definitieve** erkenning wordt door de minister een definitieve beslissing genomen over de erkenning.

§ 4. De voorlopige erkenning van een Regionaal Landschap geldt voor een periode van 2 jaar, eventueel uitgebreid met een periode van één jaar **ingevolge artikel 8, §3.**

De aanvraag tot **definitieve** erkenning van een Regionaal Landschap gebeurt ten vroegste één jaar na de voorlopige erkenning.

De **definitieve** erkenning van een Regionaal Landschap gaat pas in nadat de periode van voorlopige erkenning verstreken is.

§ 5. De **definitieve** erkenning van een Regionaal Landschap geldt voor een periode van 9 jaar **of tot haar intrekking.**

Een hernieuwing van een erkenning als Regionaal Landschap, na een periode van 9 jaar, kent dezelfde procedure als een aanvraag tot erkenning.

HOOFDSTUK IV-Subsidies van voorlopig en definitief erkende en regionale landschappen

Artikel 7 Binnen de perken van de begrotingskredieten voorziet de Vlaamse Regering financiële middelen voor de voorlopig **en definitief** erkende regionale landschappen. Deze financiële middelen omvatten een jaarlijkse toelage die de personeels- en werkingsmiddelen omvat.

De aanvragen gebeuren door de **Raad van Bestuur** van het Regionaal Landschap. Het werkprogramma met een begroting en het verslag van de activiteiten, zoals bedoeld in artikel 3, §2, samen met de rekening over het afgelopen werkjaar, worden als verantwoording bij de subsidieaanvraag ingediend bij het bestuur voor 1 maart van het werkjaar. Het werkjaar loopt van 1 januari tot 31 december.

Artikel 8 §1. De subsidie vanwege het Vlaamse Gewest bedraagt voor een voorlopig erkend Regionaal Landschap 60% van de totale reële bewezen kosten, die als volgt geplafonneerd zijn:

1° personeelskosten:

De personeelskosten bedragen maximaal een equivalent van de kosten van één personeelslid niveau A en één personeelslid niveau C gerekend aan een anciënniteit van één jaar.

2° werkingskosten:

De werkingskosten bedragen maximum **20%** van de totale personeelskosten.

§2 De berekening van de financiële kost als basis van de betoelaging van de loonkosten volgt de normale weddeschalen en barema's van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, waarbij de anciënniteit aanvangt vanaf de voorlopige erkenning.

Artikel 9 §1: De subsidie vanwege het Vlaamse Gewest voor een **definitief** erkend Regionaal Landschap wordt berekend à ratio van de oppervlakte. Deze subsidie bedraagt 60% van de totale reële kost, bestaande uit:

1° Personeelskosten

De personeelskosten bedragen maximaal een equivalent van de kosten van **één** personeelslid niveau A, **twee personeelsleden niveau B** en één personeelslid niveau C voor een oppervlakte **minder dan 45.000 ha en maximaal een equivalent van de kosten van twee personeelsleden niveau A, twee personeelsleden niveau B, en één personeelslid niveau C voor een oppervlakte van meer dan 45.000 ha.**

2° Werkingskosten

De werkingskosten bedragen maximum 20% van de totale personeelskosten.

§2 De berekening van de financiële kost als basis van de betoelaging van de loonkosten volgt de normale weddeschalen en barema's van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, waarbij de **werkelijke** anciënniteit **de maximale duur** vanaf de voorlopige erkenning niet kan overtreffen.

HOOFDSTUK V. – Bijzondere bepalingen

Artikel 10 § 1. De reeds bestaande initiatieven van Regionale Landschappen, opgenomen in bijlage van dit besluit worden met ingang van 01.01.1998 voorlopig erkend voor een periode van 2 jaar, indien voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 4 en 5, met uitzondering van de bestaansduur, de rechtspersoonlijkheid en de samenstelling van de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur **en de minimum oppervlakte zoals voorzien in art. 1 §2 ten 4°**. Binnen deze periode kan de aanvraag gedaan worden tot definitieve erkenning of kan de voorlopige erkenning, conform de procedure van artikel 6 maximaal één maal verlengd worden.

§ 2. Het aantal personeelsleden dat in deze overgangperiode subsidieerbaar is, is maximaal het aantal in dienst per 01.01.1998 en maximaal het aantal van artikel 9 §1.

§ 3. Bij de erkenning van de bestaande initiatieven van Regionale Landschappen wordt de berekening van de financiële kost van personeelsleden in dienst per 01.01.1998 gebaseerd op **maximaal 4 jaar** anciënniteit.

HOOFDSTUK VI. - Slotbepalingen

Artikel 11. De minister beslist de **voorlopige of definitieve** erkenning in te trekken indien blijkt dat deze werd verkregen op grond van valse verklaringen en documenten of indien het Regionaal Landschap de voorwaarden gesteld in dit besluit niet naleeft. Het betrokken Regionaal Landschap wordt van deze beslissing op de hoogte gesteld door het bestuur via een per post aangetekend schrijven.

Het betrokken Regionaal Landschap heeft geen recht op enige toelage voor het kalenderjaar waarin de erkenning werd ingetrokken en is gehouden tot de onmiddellijke terugbetaling van de reeds uitbetaalde toelage van het lopende kalenderjaar, overeenkomstig artikel 57, eerste lid, 1, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 1 juli 1991.

Artikel 12. De Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

THEO KELCHTERMANS

Bijlage:

Reeds bestaande regionale landschappen

Naam
Vlaamse Ardennen
West-Vlaamse Heuvels
Kempen en Maasland
Herk en Mombeek
Noord-Hageland
Zenne, Zuun en Zoniën
Dijleland

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van de Vlaamse regering van tot vaststelling van de regelen voor de **voorlopige en definitieve** erkenning van regionale landschappen.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

THEO KELCHTERMANS

Toelichting bij het ontwerp-besluit tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen.

I. Algemeen

Basis voor het besluit is art. 54 van het decreet.

In het decreet maakt art. 54 deel uit van Hoofdstuk VII “Bepalingen inzake natuureducatie, doelgroepen, provinciale gemeentelijke en functioneel gedecentraliseerde besturen.

De Regionale Landschappen horen in het decreet niet thuis bij het gebiedsgericht beleid en hebben evenmin een reglementair karakter maar worden gezien als een samenwerkingsverband tussen doelgroepen.

In art. 54 §2 is een procedure gericht op **erkenning**, de organisatie, de werking, subsidiëring en de opheffing over de regionale landschappen voorzien.

Het is duidelijk dat hierbij voortgebouwd wordt op de bestaande initiatieven die als proefproject fungeerden en dat het decreet de basis geeft voor erkenning en subsidiëring.

II. Toelichting bij de artikels

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Art. 1.

Er wordt nauw aangesloten bij de bepalingen in het decreet.

Als minimum oppervlakte wordt een aanééngesloten oppervlakte van 30.000 ha vooropgesteld

Hoofdstuk II. Opdracht en organisatie van regionale landschappen

Art. 2

De 6 deelaspecten van de werking van het Regionale Landschappen worden expliciet in het besluit opgenomen; deze opdracht is gericht op de bevordering, de samenwerking en de promotie t.a.v. elk van deze 6 deelaspecten binnen het beleidskader van het decreet.

Art. 3

De taak van het bestuur is niet initierend maar kansengevend, erkenning geven, toetsend en toezicht houden.

Het Regionaal Landschap en elk van de in het Regionaal Landschap samenwerkende doelgroepen moeten elk jaar hun bijdrage aantonen aan elk van de in art. 2 opgesomde doelstellingen.

Alle partners van het samenwerkingsverband moeten op een actieve wijze hun bijdrage leveren aan de invulling van de doelstellingen.

Er wordt tevens een jaarlijks evaluatieverslag opgemaakt door de afdeling Natuur, dat ook aan de MINA-raad en de Raad ter advies wordt doorgezonden.

Op deze wijze wordt een procesbewerking aansluitend bij de doelstellingen van het decreet ingebouwd.

Hoofdstuk III. De voorlopige en definitieve erkenning van een Regionaal Landschap

Art. 4

Vermits het decreet in art. 54 §2 uitgaat van een erkenning is het evident dat een Regionaal Landschap over een rechtspersoonlijkheid moet beschikken. Dit kan een vereniging zonder winstoogmerk of een intercommunale zijn.

Essentieel is dat initiatieven ten minste 2 jaar bestaan en aantoonbare activiteiten conform art. 2 ontplooiën en dat de voordracht gebeurt hetzij door provincie hetzij door minstens 3 aaneengesloten gemeenten.

Aan de Algemene Vergadering worden voorwaarden opgelegd. De toetreding wordt gegarandeerd voor 3 doelgroepen:

- a) de provincie en de gemeenten
- b) de erkende natuur- en milieuverenigingen en de erkende terreinbeherende verenigingen actief binnen het werkingsgebied
- c) de overige doelgroepen waarin alle lokale/streek verenigingen die zich expliciet willen engageren mee te werken aan de doelstellingen van het Regionaal Landschap en/of lid zijn of vertegenwoordigd zijn in de gemeentelijke milieuraad, landbouwwraad of cultuurraad evenals erkende verenigingen te bevordering van toerisme en recreatie, erkende WBE's of verenigingen die worden voorgedragen door de provincie landbouwkamer en actief binnen het werkingsgebied van het Regionaal Landschap worden opgenomen.

Daarnaast kunnen zowel de provinciale GNOP-coördinatie, de natuur- en boswachter, de inspecteur Landschappen en de milieuambtenaren van elk van de deelnemende gemeenten de algemene vergadering bijwonen.

Bij de bestuursraad wordt een gegarandeerde vertegenwoordiging van elke doelgroep vooropgesteld.

Naar analogie met het besluit van 3 juni 1992 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en subsidiëring van milieu- en natuurverenigingen worden ook minimum-activiteiten opgelegd nl:

- 2 x/jaar een breed verspreide landschapskrant
- 2 x/jaar een vormingsactiviteit
- 2 x/jaar brede publieksactiviteiten

De erkenning verloopt in 2 stappen:

- a) een voorlopige erkenning voor 2 jaar, eventueel met 1 jaar te verlengen
- b) de erkenning voor een periode van 9 jaar

Hoofdstuk IV. Subsidies van voorlopig en definitief erkende en regionale landschappen

Als voldaan wordt aan alle criteria en binnen de perken van de begrotingskredieten wordt een subsidiering voorzien.

Onderscheid dient gemaakt tussen:

- I.
 - a) Voorlopig erkend Regionaal Landschap
60 % tussenkomst van max. equivalent van 1 niveau A en 1 niveau C met anciënniteit van 1 jaar voor personeelskosten en 20 % van deze personeelskosten als werkingstoelage
 - b) Erkende Regionaal Landschap: 60 %
 - **kleiner dan 45.000 ha**
max 1 niveau A, 2 niveau B en 1 niveau C en 20 % van deze personeelskosten als werkingstoelage.
 - **groter dan 45.000 ha**
max 2 niveau A, 2 niveau B en 1 niveau C en 20 % van deze personeelskosten als werkingstoelage.
- II.
 - a) Personeel
60 % binnen bovengenoemde grenzen. De subsidiëring wordt beperkt tot 60 % vermits de inbreng van de andere partners nl. provincie en gemeenten, de andere leden van de A.V. de vertaling van hun engagement moet weergeven.
 - b) Werkingskosten
Deze worden uitgedrukt in een % van de ontvangen personeelskosten te bedragen in de fase van voorlopig erkenning 20 % en in de fase van erkenning 20 van deze kosten.

Hoofdstuk V Bijzondere bepalingen

Er worden overgangsmaatregelen voorzien voor de bestaande functionerende initiatieven indien wordt voldaan aan de voorwaarden van art. 4 en 5 m.u.v. de bestaansduur en de voorwaarden samenhangend met de rechtspersoonlijkheid en de samenstelling van de A.V en Raad van Bestuur **en het oppervlaktecriterium van art. 1§2 ten 4°.**

De initiatieven worden voorlopig erkend voor een periode van 2 jaar.

In deze overgangperiode en voorafgaand aan de erkenning moet het Regionaal Landschap zijn werking en organisatiestructuur aanpassen om te voldaan aan alle criteria van dit besluit.

Om de continuïteit van de bestaande initiatieven te garanderen worden - geplafoneerd op het maximum aantal personeelsleden van art. 9 §1 en het aantal personeelsleden effectief in dienst per 1.01.1998 - deze personeelsleden onmiddellijk in de subsidieregeling opgenomen van art. 9 §1 en dit met terugwerkende kracht tot 1.01.1998.

TABEL I : Overzicht van de bestede bedragen per regionaal landschap in de verschillende fases.

Regionaal Landschap :	1ste FASE : '92-'94 (maximale bedragen)		2de FASE : '94-'95 (forfaitaire bedragen)		3de FASE : '96 (maximale bedragen)		4de FASE : '97 (forfaitaire bedragen)	
	Periode	Bedrag (in BEF)	Periode	Bedrag (in BEF)	Bedrag (in BEF)	Bedrag (in BEF)	Bedrag (in BEF)	Bedrag (in BEF)
Westvlaamse Heuvels	01.01.93 - 31.12.94	5.000.000	01.01.95 - 31.12.95	3.000.000	2.000.000	3.000.000		
Vlaamse Ardennen	01.10.92 - 30.09.94	5.000.000	01.12.94 - 31.12.95	3.250.000	2.000.000	3.000.000		
Noord-Hageland	01.01.93 - 31.12.94	5.000.000	01.01.95 - 31.12.95	3.000.000	2.000.000	3.000.000		
Herk en Mombeek	01.12.92 - 30.11.94	5.000.000	01.12.94 - 31.12.95	3.250.000	2.000.000	3.000.000		
Kempen en Maasland	01.01.93 - 31.12.94	5.000.000	01.01.95 - 31.12.95	3.000.000	2.000.000	3.828.000		
Zenne, Zuun en Zoniën	(geen overeenkomst)		01.07.95 - 31.12.95	1.500.000	2.000.000	2.172.000		
Totaal voorziene bedragen		30.000.000		17.000.000	12.000.000	18.000.000		
Bedrag op jaarbasis		2.500.000		3.000.000	2.000.000	3.000.000		(gemiddeld)